

*Fővárosi Önkormányzat Heim Pál Gyermekkórháza Bőrgyógyászati Osztály
(osztályvezető főorvos: Szalai Zsuzsanna dr.)*

Beszámoló az Európai Gyermekbőrgyógyász Társaság 2005-ben, Budapesten megtartott 8. kongresszusáról

Summary of the 8th Congress of the European Society for Pediatric Dermatology held in 2005 Budapest

MOLNÁR KATALIN DR., TORMA KATALIN DR., KASSAY ERZSÉBET DR.,
KONDOROSI ILDIKÓ DR., NOLL JUDIT DR., ASBÓTH DOROTTYA DR.,
SZALAI ZSUZSANNA DR.

ÖSSZEFOGLALÓ

Az Európai Gyermekbőrgyógyász Társaság 8. Kongresszusa 2005. május 5-7. között került megrendezésre. A kongresszus annak a több mint 3 évig tartó szervezésnek az eredménye, melyhez az ESPD munkatársai, és a Heim Pál Gyermekkórház Bőrgyógyászati Osztályának munkatársai, valamint a Magyar Dermatológiai Társulat Gyermekbőrgyógyászati szekciójának tagjai járultak hozzá. A cikkben a tudományos és társasági rendezvényeket ismertetjük.

Kulcsszavak:
**gyermekbőrgyógyászat - tudományos
program**

SUMMARY

The 8th Congress of the European Society for Pediatric Dermatology was held on 5-7 May 2005 in Budapest, organised by, the ESPD board members and mainly the colleagues of the Dermatological Department of Heim Pál Children's Hospital, and the members of the Pediatric Dermatological Workshop of the Hungarian Dermatological Society. The Congress had been organized over a three year period. The scientific and social programmes of the congress are presented in this report.

Key words:
**pediatric dermatology -
scientific program**

Az Európai Gyermekbőrgyógyász Társaság (ESPD) 2005. május 5-7. között Magyarországon rendezte meg a 8. kongresszusát, melynek a Budai várban található Hilton Hotel adott otthont. A *Török Éva* professzorasszony által vezetett Magyar Gyermekbőrgyógyász Munkacsoport az ESPD 8. kongresszusának szervezési jogát a tudományos életben folytatott aktív részvétel és a bőrgyógyászati osztály által végzett magas színvonalú tevékenység elismeréseként kapta meg. A szervezést Szalai Zsuzsanna főorvosnő, az Európai Gyermekbőrgyógyász Társaság, valamint a Heim Pál Gyermekkórház bőrgyógyászati osztályának dolgozói vállalták magukra. A rendezvényre a világ 44 országából összesen 119 előadó érkezett, emellett poszter formában 154 tudományos munka került bemutatásra. A kongresszus ideje alatt 19 témakörben összesen 30 szekciót szerveztek. Az előadások plenáris üléseken, cégek által szponzorált szimpóziumokon, illetve párhuzamosan futó szekciókban zajlottak. A kongresszus fő témaköréi az atopias dermatitis, pikkelysömör, bőrápolás, allergiás megbetegedések, daganatos betegségek, bőrfertőzések, anyajegyek voltak. Ezen túlmenően számos ritkább beteg-

ség, új kezelési eljárás ismertetésére is sor került. A résztvevők száma, akik tekintélyes hányada hazánkból és az európai országokból érkezett, megközelítette az 1000 főt, de Tunéziából, Izraelből, USA-ból, Mexikóból, Argentínából, Indonéziából és Indiából is érkeztek hazánkba kollegák.

A nemzetközi előadások mellett az első napon a Magyar Dermatológiai Társaság Gyermekbőrgyógyász Munkacsoportja tartotta éves rendezvényét gyermekgyógyászok, bőrgyógyászok, valamint gyermekbőrgyógyászok számára. Ezen a napon – híven Heim Pál professzor úr munkásságához, aki súlyt helyezett a csecsemőápolók továbbképzésére – az orvosi szekcióval párhuzamosan külön gyermekápolói szekció is megrendezésre került. A program 9 betegbemutatással indult, ahol az érdeklődők ismét rendkívül érdekes, ritka betegségekről hallhattak és felfrissíthették ismereteiket a familiaris juvenilis melanoma malignumtól a krónikus graft versus host reakcióig terjedően.

Az ezt követő Novartis szimpóziumom *Hídvégi Bernadett* az atopia és az urticaria, míg *Szalai Zsuzsanna* főor-

1. ábra

A megnyitón Prof. Török Éva, Prof. Hámori József, Prof. Juan Ferrando és Prof. Kárpáti Sarolta ülnek

4. ábra

Prof. Juan Ferrando, az ESPD elnöke beszél a gyermekbőrgyógyászat kialakulásának történetéről

2. ábra

Dr. Szalai Zsuzsanna köszönti a résztvevőket

3. ábra

A „Csillagszemű” táncgyűttes műsora

szélt, amelyek a köztudatban élnek a betegség ártalmatlanságáról. A Belgiumból érkezett *Dirk van Gysel* nagy érdeklődést keltett kvíz formájában interpretált bőrgyógyászati eseteivel.

Az ápolói szekció a szervezők számára is meglepően nagy számú érdeklődőt vonzott. Igazán hatékony gyógyító munka csak a jól képzett szakápolók segítségével érhető el.

Az ESPD kongresszus megnyitóján *Török Éva* professzorasszony, *Kárpáti Sarolta* professzorasszony, *Hámori József* professor, *Tulassay Tivadar* professor, *Juan Ferrando* professor és *Szalai Zsuzsanna* főorvosnő köszöntötték az egybegyűlteket (1., 2. ábra). A megnyitó ceremónia után a „Csillagszemű” gyermek néptánc együttes műsora következett, mely a magyar és a külföldi résztvevők körében egyaránt osztatlan sikert aratott (3. ábra).

A tudományos program a világ, az európai, majd a magyarországi gyermekbőrgyógyászat történetének bemutatásával indult (4. ábra), később a hallgatóság megismerkedhetett az elmúlt évszázadok leghíresebb orvosaival.

A történelmi szekciót követően az előadások párhuzamosan futottak. Nagy érdeklődést keltett az újszülöttkori bőrbetegségek szekciója. *Ernesto Bonifazi* professor (Bari) a haemangiómák újszülöttkori megjelenését ismertette. A klasszikus, könnyen felismerhető esetek mellett olyan betegeket mutatott be, akiknél csak diszkrét jelek figyelmeztettek a néhány napon-héten belül spontán progrediáló haemangiómák megjelenésére. *Silvano Menni* (Milánó) a hideg hatás által okozott átmeneti és tartás elváltozásokról beszélt. *Margarita Larralde* professorasszony (Argentína) az újszülöttkori fertőzésekről – baktérium, vírus, gomba – tartott előadást, saját eseteivel illusztrálva azt. *Maria Cutrone* (Velenca) az újszülöttkorban jelentkező spontán regrediáló, ezért kivizsgálást és kezelést nem igényelő bőrtüneteket foglalta össze.

A haj betegségeivel foglalkozó szekcióban *Ramon Grimalt* professor (Barcelona) a hajás fejbőr megbetegedéseinek differenciál diagnosztikáját, *Mario Cutrone* (Velenca) az újszülöttkorban jelentkező normál és kóros hajtéréseket részletezte. *Carola Durán-McKinster* (Mexikó) ismertette a lokalizált és diffúz hajpigmentációs zavarokat,

vosnő és *Pónyai Györgyi* az atopia és az ekzema kapcsolatáról tartott a gyakorlatban is jól hasznosítható összefoglalót. A meghívott előadók szekciójában *Mészner Zsófia* főorvosnő az infekciós eredetű exanthemákról, köztük a varicelláról, illetve azokról a téves elképzelésekről be-

saját eseteiből mutatott néhány rendkívül ritka kórképpel – Chediak–Higashi-, Griscelli-, Elejalde-szindróma – szemléltetve azokat. A szekció utolsó előadójaként *Ulrike Blume-Peytavi* professzorasszony (Berlin) a figyelmet azon kutatásokra irányította, melyek arra irányulnak, hogy a megfelelő hatóanyagot alkalmas formában eljuttassák a hajfolliculusokhoz, ezáltal lokálisan hatékonyá téve olyan szereket, melyek szisztémás adagolása a jelentkező mellékhatások miatt nem ajánlott.

Az allergiás betegségek szekciójában a holland *Arnold Oranje* professzor (Rotterdam) előadásának témája a kisgyermekkori atopiás dermatitisben szenvedőknél mért specifikus IgE prediktív szerepe volt. Munkatársai az atopiás gyermekek ételérzékenységének vizsgálatában alkalmazott epicutan teszt (atopy patch test) és a bőrön alkalmazott élelmiszer-allergia vizsgálat (skin application food test) összehasonlításáról beszéltek. A. D. Van Ginkel és munkatársai (Amsterdam) beszámoltak arról, hogy a gyermekkori allergiás kontakt dermatitis az utóbbi években sokkal gyakoribbá vált, mint azt korábban gondolták. Vizsgálataik során 8 hónaptól – 16 éves korig alkalmazták az európai standard epicutan skálát. Leggyakrabban előforduló allergénként az illatanyag-keveréket, a nikkelt, a gyapjúzsírt, az IPPD-t és a perubalzsamot azonosították.

A szisztémás betegségeket tárgyaló blokkban David Atherton professzor (London) a congenitalis melanocyter naevus központi idegrendszeri komplikációiról tartott összefoglaló előadást. *John Harper* professzor (London) a gyermekkorban is előforduló vasculitisek különböző formáit foglalta össze. A haemangiómák veszélyeiről, lehetséges szövődményekről *Mary Glover* (U. K.) adott elő.

A psoriasis foglalkozó szekcióban sok újdonság hangzott el. *Kemény Lajos* professzor a pikkelysömör komplex genetikai hátteréről, valamint a betegség egy új megközelítéséről tartott előadást. E szerint a psoriasis I. típusú autoimmun betegségként is felfogható, melynek kialakításában az IF γ mellett egyéb gyulladásos citokinek is részt vesznek. Mindezek ismeretében a jövőben egy merőben újfajta gyógymód is lehetővé válhat. Hasonlóan újdonságként említendő *Teresa Pereira* és munkatársai (Portugália, Braga) előadása, amelyben egy 3 éves kisgyermek recidíváló psoriasis pustulosájának sikeres infliximab kezeléséről esett szó, rendkívül szépen dokumentált klinikai képekkel alátámasztva.

Az autoimmun betegségek alkotta blokkban érdeklődéssel vártuk az Argentínából érkezett *Adrian Martin Pierni* professzor (Buenos Aires) összefoglaló előadását az immundeficienciához társuló bőrtünetekről. Az általános tünetek mellett az előadó kitért az ekzemas tünetekre, vascularis eltérésekre, valamint klinikai képeket láthattunk a Chediak-Higashi és Wiskott-Aldrich szindróma bőrtüneteiről is. A klinikai képeket megszakította egy-egy gyönyörű argentin tájkép, melyekkel a következő, 2007-ben Argentínában megrendezésre kerülő világkongresszusra hívta meg a hallgatóságot az előadó. A szekcióban bemutatásra került még a vakcináció helyén kialakult morphea és az amoxicillin kezelés után kialakult pemphigus foliaceus eseteinek ismertetése is.

5. ábra

Juhász István tanár úr a bőrbébszeti szekcióban tart előadást

A pigmentzavarok szekciójában összefoglaló előadást hallottunk *Alain Taieb* professzortól (Bordeaux, Franciaország) a vitiligo molekuláris mechanizmusáról, a kezelési irányelvekről, Horkai Irén professzor asszony a gyermekkorban előforduló photodermatosisokról tartott átfogó előadást.

A bőrbébszeti szekcióban az égések korszerű kezeléséről, bőrpótlásról hipertrofiás hegek kialakulásának megelőzéséről tartott *Paul Prychta* professzor (Brno, Csehország), Juhász István tanár úr és *M. Mackiewicz* (Bydgoszcz, Lengyelország) előadásokat (5. ábra).

A pénteki programot a Heim Pál Gyermekkórház bőrgyógyászati osztályának legérdekesebb eseteit, „gyöngyszemeit” összefoglaló „Clinical Pearls” szekció nyitotta meg, melyet intenzív diszkusszió követett. Az esetek egy külön kiadványban is bemutatásra kerültek. A visszajelzések és a sok dicséret alapján megérte a fáradságot.

A meghívott előadók mellett számos érdekes előadást hallhattunk változatos témákban. Ezek közül emeltünk ki néhányat. *Aldo Morrone* (Róma) a WHO „Egészséget mindenkinek 2000-re!” célkitűzésének tükrében értékelte a bőrbetegségeket. Afrikai missziójukról számolt be, melynek során kórházat létesítettek a bőrbetegségek kezelésére, ahol a helyi lakosokat és orvosokat is oktatják. A második és a harmadik előadás a nap szerelmeseinek bemutatása kapcsán ismételt felhívta a figyelmet a napsugárzás káros hatására. *G. Fabbrocini* és munkacsoportja (Nápoly) által kidolgozott rendszer szerint mérik a helyi UV-sugárzást és az előzetesen bőrgyógyászatiilag vizsgált gyermekek szülei részére sms-ben küldenek tájékoztatást az adott területen észlelt UV-sugárzás mértékéről, illetve arról, hogy ennek értelmében a gyermekek mennyi időt tölthetnek a napon megfelelő fényvédelem mellett. A negyedik előadásban a fény ismert, jótékony hatását elemezték atopiás dermatitisben.

A *Pasic* és munkatársai (Zágráb) az atopiás dermatitis UVA és UVB kezelésével szerzett tapasztalatairól, valamint az alkalmazott dózisokról tartott előadást. *Alex Zvulunov* professzor (Tel-Aviv, Izrael) a lázas állapotban kialakult gyermekkori exanthemákat foglalta össze, beleértve a fertőző betegségeket és a gyógyszerkiütéseket. Az autoim-

6. ábra

A Mátyás templomban tartott koncert résztvevői: a Magyar Rádió Gyermekkkórusa Tész Gabriella vezetésével, Kukely Júlia operaénekes és Kaposi Gergely közreműködésével

mun, allergiás kórképekről szóló előadásokban az atopiás dermatitisben előforduló cytokin eltérések, továbbá a preventív tejfehérje-mentes diéta szerepe került tárgyalásra. A *Torrelo* (Granada, Spanyolország) pemphigus foliaceus, majd *Husz Sándor* professor úr SCLE gyermekkori esetét mutatta be. *Szakos Erzsébet* a gastrointestinalis mucosa szerepéről az allergiás és pseudoallergiás mechanizmusokról, valamint az urticariáról érkezett.

Sor került a legfrissebb kutatási eredmények bemutatására is, beleértve a keratinocyták működésének újabban felfedezett aspektusait, valamint a működési zavarok molekuláris mechanizmusait.

A Novartis szimpóziumon *Johannes Ring* professor (München, Németország) az atopiás dermatitisről tartott színes-érdekes előadást, majd *J. Simon* professor (Lipce, Németország) az atopiás dermatitis korai kezelésének, egyensúlyban tartásának fontosságát, *Susan Lewis-Jones* (Dundee, Skócia) a pimecrolimus kenőcs biztonságosságát hangsúlyozta ki. A Roche szimpóziumon *Christine Labreze* (Bordeaux, Franciaország) az infantilis acneről, Szalai Zsuzsa főorvosnő a retinoidok gyermekkori alkalmazásáról tartott összefoglaló előadást. A Fujisawa szimpóziumon *Sakari Reitamo* professor és *Roger Allen* professor a tarcolimus sajátságairól és gyakorlati alkalmazásáról érkeztek.

A Sebamed szimpóziumon *Johannes Fluhr* (Jéna, Németország) és *F. Braun* (Bécs, Ausztria) professorok a hám szerkezetét, élettani működését és annak gyakorlati jelentőségét ismertették. Szalai főorvosnő a száraz bőr okozta gyermekkori bőrbetegségekről tartott összefoglalót.

A poszterek az előadásokhoz hasonlóan érdekesek és színvonalasak voltak. Sok ritka eset került bemutatásra: a dermatofibroma protuberans és a melanoma malignum gyermekkori előfordulásától kezdve a lineáris IgA bullosus dermatosis makrolid antibiotikummal (miocamycin)

történt sikeres kezeléséig. Az első díjat Oroszországból *Sergey Krivatkin* és munkatársai nyerték.

A kiállítók termékismertetőikkel, könyvekkel, prospektusokkal bővítették ismereteiket. A sűrű szakmai programot csütörtök este kellemes koncert követte a Mátyás templom patinás falai között, ahol a Magyar Rádió Gyermekkkórusa Tész Gabriella vezetésével és Kukely Júlia operaénekesnővel lépett fel (6. ábra). A koncert után a Hilton Szálló Dominikánus udvarán került sor a fogadásra. A pénteki tudományos programot követően a kongresszus résztvevői a Gödöllő melletti Domony völgyben vehettek részt a lovasbemutatóval kezdődő „puszta partin”, ahol a vacsora elfogyasztása után a zenekar olyan jó hangulatot teremtett, hogy csaknem mindenki táncra perdült.

A szervezők köszönetüket fejezik ki a Magyar Dermatológiai Társaságnak a „best case report” és a „best experimental study” díj átadásának biztosításáért. Az előbbi *Torma Katalin dr.* és munkatársai nyerték, az utóbbi *V. Oji* és munkatársai kapták. A díjat (az Athénban megrendezésre kerülő 9. ESPD kongresszus regisztrációs költsége) a társaság nevében *Husz Sándor* professor úr adta át (7. ábra).

7. ábra

Husz professor úr átadja a Magyar Dermatológiai Társaság által felajánlott legjobb esetismertetés és a legjobb kísérletes munka díját

Örömmel számolunk be arról, hogy az Európai Gyermekbőrgyógyász Társaság tisztújító ülésén a szervezet titkárának *Szalai Zsuzsannát*, a Heim Pál Gyermekkórház Bőrgyógyászati Osztályának vezetőjét választották meg.

A szervezőbizottság külön köszönettel tartozik mindazoknak, akik emberi és szakmai támogatásukkal, illetve aktív részvételükkel segítettek a kongresszus szervezésében, illetve akik jelenlétükkel tettek tanúbizonyságot a gyermekbőrgyógyászat iránti elkötelezettségükről és érdeklődésükről.